

Catholic
University
in Ružomberok

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ULCA PATHWAY TO EXCELLENT SCHOOLS

KNOWLEDGE-SHARING & NETWORKING IN EDUCATION

ULCA GAIRÈS (PRADINÈMS)
MOKYKLOMS - ULCA GPS

U PGRADE WITH
L EARNER
C ENTRED
A PPROACH

ULCA kelias į puikias mokyklas
ULCA gairės (pradinėms) mokykloms - ULCA GPS
Dalijimasis žiniomis & tinklų kūrimas švietimo srityje

Redaktorius: Mateja Todorovski, Osnovna šola Dobje, Slovenia

Erasmus bendradarbiavimo partnerystės

Latvija

Biedrība Eurofortis, koordinatori: Adela Vitkovska and Vanda Novokšonova

Lietuva

Mykolas Romeris University, koordinatori: Irena Zemaitaityte
Vilniaus Prano Masioto pradinė mokykla, koordinatori: Inga Grigaityte

Šiaurės Makedonija

Centar za inovacii i digitalna edukacija DIG-ED, koordinatori: Maja Videnovic
Opštinsko osnovno učilište 'Strašo Pindžur', koordinatori: Georgina Dimova

Slovakija

Katolícka Univerzita v Ruzomberku, koordinatori: Markéta Rusnáková
Harmony academy S.R.O., koordinatori: Jana Chynoradska
Základná škola, Ružomberok, koordinatori: Zuzana Fileková

Slovėnija

Osnovna šola Dobje, koordinatori: Mateja Todorovski

© Upgrade with Learner-Centred Approach 2022

Šis darbas sukurtas kaip vienas iš intelektualinių produkcijos Erasmus+ projekto metu *Upgrade with Learner-Centred Approach* vadovauja Katalikų universitetas Ružomberoke.

TURINYS

1. ULCA modelio pristatymas.....	4
2. ULCA gairių tikslai	5
3. ULCA gairių pradinėms mokykloms struktūra	5
4. ULCA kelias į mokyklų kompetenciją	6
4.1. Kodėl verta tapti ULCA mokykla?.....	6
4.1.1 Kodėl verta tapti ULCA vadovu?	6
4.1.2 Kodėl verta tapti ULCA mokytoju?	6
4.1.3 ULCA vadovai & mokytojai dalijasi savo 'kodėl'	7
4.2. Kaip tapti ULCA mokykla?	8
4.2.1 Kaip vadovams	8
4.2.2 Kaip mokytojams	10
4.1.3 ULCA vadovai & mokytojai dalijasi savo 'kaip'	12
5. ULCA šalių atstovų ir ULCA trenerių sąrašas.....	13

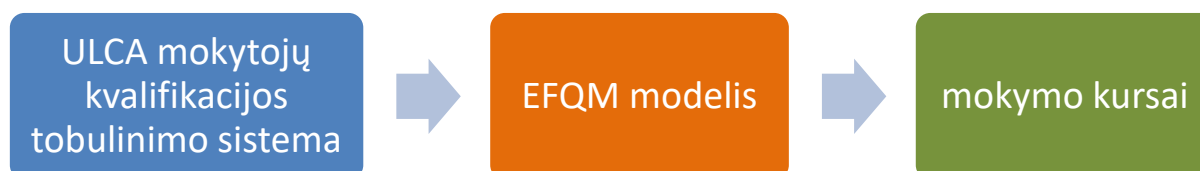
1. ULCA modelio pristatymas

ULCA mokykla - tai inovatyvus modelis, **atnaujinantis švietimo įstaigos** (darbuotojai, mokyklos, vadovai) pereina į naują, aukštesnę, profesionalesnę ir kokybiškesnę lygį.

ULCA mokyklos modelis reiškia mokyklą, kuri **priėmė į mokinį orientuotą požiūrį kaip pagrindinę mokymo filosofiją** ir priėmė strateginį sprendimą pagal jį atnaujinti visus mokyklos procesus.

Siekdama išlaikyti aukščiausią atnaujintų procesų kokybę ir tvarumą, ULCA mokykla tobulina pagal **"Learn & Lead" ugdymo požiūrį** visą savo pedagoginį ir vadovaujantį personalą.

Šią asmens ir pačios mokyklos pertvarką padeda įgyvendinti:

ULCA mokytojų tobulėjimo sistema¹ kartu su ULCA stebėjimo lapu ir mokytojams skirtu savirefleksijos lapu tarnauja kaip orientacinės priemonės vertinant ir stebint visų mokytojų ir vadovaujančio personalo narių, pasirinkusių eiti ULCA keliu asmeninio ir profesinio meistriškumo link, kompetencijų tobulėjimą.

ULCA mokykla yra įsipareigojusi priimti **EFQM²** kokybės gaires, kad visi šie pokyčiai būtų sėkmingi. EFQM modelio raudonoji gija - tai ryšys tarp organizacijos tikslo ir strategijos bei to, kaip tai panaudojama siekiant padėti kurti tvarią ateitį ir pasiekti puikių rezultatų.

Be to, šią asmens ir pačios mokyklos transformaciją padeda įgyvendinti dokumente aiškiai aprašyti **mokymo kursai**.

¹ <https://ulca-project.pf.ku.sk/en/lca-teacher-development-framework/lca-mokytoju-pletros-struktura/>

² <https://efqm.org/the-efqm-model/>

2. ULCA gairių tikslai

Į mokinį orientuoto požiūrio gairės pradinėms mokykloms (ULCAGPS) - tai dokumentas, kurio pagrindinė paskirtis - **padėti švietimo srityje dirbantiems žmonėms siekti meistriškumo** visą gyvenimą trunkančioje profesinio ir asmeninio tobulėjimo kelionėje.

Jis padeda kurti **Europos ULCA mokyklų tinklą**, kurį remia nacionaliniai ULCA mokyklų tinklai. Jame pateikiamos gairės visiems, kurie norėtų pradėti eiti ULCA keliu, vedančiu į tobulą ugdymą.

Be to, jis tarnauja tiems, kurie norėtų tapti **ULCA pripažintais mokytojais** ir gauti ULCA draugiško mokytojo ženklelį arba **ULCA pripažinta mokykla** - ULCA draugiškos mokyklos ženklelį.

Mokytojai ir organizacijos bus stebimi ir apdovanojami ULCA draugiškumo ženkleliu, kai juos įvertins ULCA vertintoj.

3. ULCA gairių pradinėms mokykloms struktūra

Jie paremti EFQM modeliu - visame pasaulyje pripažinta organizacinių pokyčių ir veiklos tobulinimo sistema.

EFQM modelis grindžiamas trimis klausimais.

1. KODĖL, atsakymas į kurį nurodo kryptį, kokį tikslą įgyvendiname kaip organizacija arba kaip individas.
2. KAIP ketiname įgyvendinti savo tikslą ir strategiją?
Atsakymas atveria kelią vykdymui.
3. KĄ norime pasiekti? Atsakymas yra orientuotas į rezultatus.

Dokumentas skirtas mokytojams, kurie nori **pagerinti savo pedagoginės veiklos kokybę ir veiksmingumą**. Todėl sukurtos savęs vertinimo priemonės, padedančios nustatyti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius ir mokymo programas, kurių jie gali laikytis. Pasitelkdami ULCAGPS, pateikiame paprasčiausią įmanomą mokytojų saviugdą, o kartu per mokytojus - ir jų ugdymo įstaigų tobulėjimo priemonę.

Ji taip pat skirta **mokyklų vadovams, kai kuriamas visos mokyklos ULCA metodas, kuris neapsiriboja vien didaktiniu modeliu**. Tai yra mąstymo apie ugdymą ir, kaip toks, apie mąstysenos transformaciją būdas. Galutinis vadovų tikslas - nustatyti individualius ir grupinius mokytojų profilius, kurie būtų pagrindas ugdymo profesionalumui didinti.

Be to, aprašomi įvairūs **švietimo organizacijos** komponentai, į kuriuos reikia atsižvelgti, kai mokykla norėtų tapti ULCA mokykla.

Galiausiai apibrėžiami **minimalūs ULCA standartai** kiekvienai pagrindinei ULCA mokyklos ar ULCA mokytojo veiklos sričiai.

4. ULCA kelias į mokyklų kompetenciją

Vadovai ir mokytojai mokykloje turi dirbti kartu. Tik tokioje situacijoje galima pasiekti aukščiausią organizacijos ir žmonių ugdymo kokybę.

Idealiu atveju vadovai sudaro sąlygas mokytojams siūlyti ULCA mokytojų tobulėjimo sistemą (ULCA Teachers development framework (TDF)) ir sukuria palankią aplinką mokytojams asmeniškai augti ir profesiskai tobulėti. Mokytojai patys renkasi vadovautis ULCA TDF. Vėliau jie skatinami ir palaikomi kelyje į tobulėjimą, kur galima gauti ULCA draugiško mokytojo ženklelį.

4.1. Kodėl verta tapti ULCA mokykla?

ULCA draugiškos mokyklos ženklu apdovanotos mokyklos bus sujungtos Europos (Europos ULCA mokyklų tinklas) ir nacionaliniu (Nacionalinis ULCA mokyklų tinklas) lygmenimis, kur bus teikiama nuolatinė parama tobulėjimui. Būtent mokymasis visą gyvenimą jungiantis, dalijantis tyrimais pagrįsta praktika ir nuolat keičiant ugdymo sampratą yra svarbiausia ULCA darbotvarkės dalis. ULCA švietimą supranta ne tik kaip žinių perdavimą, bet ir kaip įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų klestėti ir nuolat siekti tobulėti pasaulyje, kuriame gyvename, ugdymą. ULCA filosofija nėra susijusi su tinkamo ugdymo metodo, atitinkančio rytojaus poreikius, paieška ULCA tvirtai tiki, kad mes patys formuojame ir apibrėžiame rytojaus poreikius dabar.

4.1.1 Kodėl verta tapti ULCA vadovu?

Kai norime paversti mokyklas kokybiškomis, į mokinį orientuotomis mokyklomis ir užtikrinti ugdymo kokybę, ULCA mokyklų tinklas gali būti ir bus labai naudingas. Jūs ne tik užmegsite ryšius su kolegomis iš Europos, o kartu ir su Europos mokyklomis, bet ir bus siūlomi reikalingi aukštos kokybės mokymai, skirti mokytojų profesiniam tobulėjimui taikant į besimokantįjį orientuotą požiūrį ir jų asmeniniam augimui.

4.1.2 Kodėl verta tapti ULCA mokytoju?

Mokytojai supranta, kad šiais laikais būtina mokytis visą gyvenimą, tačiau profesinės veiklos reikalavimai kartais gali būti nepakeliami. Todėl kruopščiai organizuota ULCA mokyklų tinklo aplinka gali būti stipri parama tiek profesiniam tobulėjimui taikant į mokinį orientuotą požiūrį, tiek asmeniniam tobulėjimui siekiant tapti novatorišku mokytoju, ULCA mokytoju. Ji siūlo mokymosi erdvę, kurioje yra įvairių kompetencijų, saugią vietą, kurioje galima užduoti klausimus ir gauti patarimų, kad neatsiliktumėte nuo naujovių arba sužinotumėte, kas veikia. Dar daugiau, ji suteikia galimybę kurti stiprų nacionalinio ir tarptautinio bendradarbiavimo tinklą, kad jaustumėtės susiję, dalytumėtės, įkvėptumėte ir būtumėte įkvėpti kolegų profesionalų.

ULCA VEIKLA

Atraskite savo "kodėl". Pagalvokite apie savo priežastį, kodėl norėtumėte tapti ULCA vadovu/mokytoju, ir ją užsirašykite.

Perskaitykite mokytojų atsiliepimus, kuriuose jie dalijasi, kodėl jie siūlytų ULCA savo kolegomis.

4.1.3 ULCA vadovai & mokytojai dalijasi savo 'kodėl'

“Desire to improve and get involved is important for teachers and managers, and a school as a whole. Constant change and improvement are required.

Teachers need to teach other teachers how to cooperate together, then they'll be able to teach the children the same by being an example. Teachers must create goals for themselves and monitor them.

Why is it important for the manager to desire to become an ULCA manager of an ULCA school? The ULCA principles and ULCA values promote life-long learning, which will always be important in the modern world. In addition, connecting every day events with students' personal experiences and universal knowledge is more and more important. Therefore, students and teachers must find a purpose and meaning in the learning process. To help with that, they must set up goals for themselves to improve motivation and achieve the preferred outcome.”

Jurate Mikulskiene, director at Vilniaus Prano Masioto pradinė mokykla

“When I started creating and working on the goals in the ULCA project, my strongest motivation was the role of the mother. Only later I began to perceive my needs, the needs of a university professor who fell into the stereotypes of the educational system at the university. I forgot that I am there for the students whom I do not just want to lecture, consult and explain, but with whom I want to create a relationship, I want to have more interactions, communication, discussions. This is the way they will get more out of the lectures and the overall teaching than if I just lecture what I have prepared for the class.

ULCAGPS is one of the tools that will help me, our ULCA team and, as I believe, all of you who are reading it right now, find a way to self-development in the role of teacher, manager, school, etc.”

Markéta Rusnáková, professor at Catholic University in Ružomberok

“Do you feel passionate teaching the children?

Have you got active students within the classroom?

Do you want to get better and improve your teaching skills?

If so, this is your why. Do not hesitate and join the group of ULCA teachers.

You will increase your skills and start enjoying teaching.”

Lenka Krasul'ová, teacher at Základná škola, Ružomberok

4.2. Kaip tapti ULCA mokykla?

Norėdama tapti ULCA mokykla, švietimo organizacija turi pradėti pertvarką pagal EFQM modelį. Remiantis EFQM modeliu, trys paprasti, bet klausimais "kodėl, kaip ir kas" organizacija gali sutelkti tobulėjimą į savo prioritetus, tikslą ir žmones. Be to, septyni kriterijai su minimaliais standartais padeda nustatyti aiškią organizacijos kryptį, parengti vykdymo planą ir suplanuoti aukštos kokybės rezultatus.

4.2.1 Kaip vadovams

Puikus vadovas įkvepia, prisiima atsakomybę ir supranta švietimo poveikį geresnio ateities pasaulio kūrimui.

Sužinokite, kaip galite tapti ULCA mokykla, vadovaudamiesi toliau pateiktais kriterijais.

ULCA VEIKLA

1 kriterijus: tikslas, vizija ir strategija

Sužinokite, "kodėl reikia remti visos mokyklos požiūrį", kuris grindžiamas ULCA LCA mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ³sistemos pagrindinėmis sritimis.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

ULCA vertybes galima rasti švietimo organizacijos vizijoje ir ilgalaikėje strategijoje.

2 kriterijus: organizacinė kultūra ir vadovavimas

Kartu su mokytojais nustatykite visos mokyklos požiūrį į ULCA ir įtraukite jį į metines organizacijos gaires.

Reguliariai, kas mėnesį arba kas ketvirtį kiekvienais metais stebėkite, kaip įgyvendinami ir pasiekiami tikslai, pagrįsti jūsų vizija ir strategija. Įsitikinkite, kad kiekvienas mokyklos vadovybės narys turi tiksliai apibrėžtą vaidmenį komandoje. Atskirų mokyklos vadovybės narių pareigos ir užduotys gali kartkartėmis keistis. Esant organizacinių ir sisteminių problemų mokyklos valdymo sistemoje, mokyklos vadovybė gali prašyti mokytojų mokytojo arba vertintojo konsultacijos.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

- ULCA pristatoma mokyklos tarybai / tėvų tarybai
- ULCA vertybes galima rasti kasmetinėse organizacijos gairėse

³ LCA TDF document was developed as one of the intellectual outputs led by Jana Chynoradska within Erasmus+ project *Upgrade with Learner-Centred Approach*.

3 kriterijus: suinteresuotųjų šalių įtraukimas

Nustatykite mokytojų profesinio tobulėjimo etapus. Pakvieskite juos atlikti ULCA savęs vertinimą, vadinamą ULCA mokytojų kvalifikacijos tobulinimo sistema, kurią keliomis kalbomis galima rasti adresu <https://ulca-project.pf.ku.sk/en/vertinimas-lt/>. Atsižvelgdami į jų poreikius, organizuokite jiems mokymus. Dėl papildomos informacijos apie mokymus kreipkitės į atitinkamų šalių koordinatorius.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

1/3 mokytojų turi turėti ULCA sertifikatą. Tai reiškia, kad jie turi praeiti du mokymus ("Į besimokantįjį orientuoto požiūrio taikymas", "Savivaldos mokymasis ir vadovavimas").

4 kriterijus: tvarios vertės kūrimas

Padėti mokytojams parengti savo profesinio ir asmeninio tobulėjimo veiksmų planus, pagrįstus savęs vertinimo analize ir žiniomis, įgytomis per ULCA mokymus.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

1/3 mokytojų buvo stebimi ir vertinami ULCA instruktorių (sertifikuotų ULCA trenerių sąrašą žiūrėkite dokumento pabaigoje).

5 kriterijus: veiklos ir pertvarkos skatinimas

Reguliariai stebėkite mokytojų pažangą. Palyginkite ir sugretinkite ULCA savęs vertinimą ir ULCA naudojimo/įgyvendinimo kokybę jų mokyme stebint pamokas. Naudokite ULCA savianalizės lapo 1 dalį (stebėjimo lapas), kurią keliomis kalbomis galima rasti ULCA interneto svetainėje.

Atsisiųskite jį, nusiųskite nacionaliniam atstovui ir pakvieskite ULCA instruktorių atlikti jūsų mokytojų stebėjimą (žr. sąrašą).

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

10% reached the phase of expert facilitator

6 kriterijus: suinteresuotųjų šalių suvokimas

Pagalvokite apie visus žmones ir organizacijas, kuriems rūpi jūsų organizacijos sėkmė. Susisieki su jais, kad atskleistumėte jų asmeninę patirtį ir sužinotumėte, ką jie mano.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

- sukurtas suinteresuotųjų šalių žemėlapis
- nustatė komunikacijos būdą, kaip gauti grįžtamąjį ryšį iš įvairių suinteresuotųjų šalių.

7 kriterijus: strateginiai ir veiklos rezultatai

Sukurkite savo strategiją, kaip stebėti nustatytų tikslų pasiekimo kokybę. Apibrėžkite pagrindines stebimas sritis (savo kokybės standartus) ir atskirų narių vaidmenis. Stebėkite ir vertinkite jų darbo rezultatus, kad suprastumėte sąsajas tarp jų suvokimo ir faktinių rezultatų, kai kalbama apie nustatytų tikslų pasiekimą.

Mažiausia, kas turi būti pasiekta:

Pagal pasirinktą strategiją parengti mokytojų ir vadovų darbo kokybės standartai.

4.2.2 Kaip mokytojams

Mokytojas gali pasiekti tris profesinio tobulėjimo etapus: kompetentingo replikatoriaus, sąmoningo praktiko ir eksperto. Kiekvienas etapas skirstomas į du lygius, taigi iš viso yra šeši lygiai.

Kūrimosi etapas 1		Kūrimosi etapas 2		Kūrimosi etapas 3	
<i>Kompetentingas replikatorius</i>		<i>Sąmoningas specialistas</i>		<i>Ekspertas fasilitatorius</i>	
lygis 1 (1.1.)	lygis 2 (1.2)	lygis 3 (2.1)	lygis 4 (2.2)	lygis 5 (3.1)	lygis 6 (3.2)
Bet koks rezultatas iki 24 balų, kai bent trečdalis kompetencijų yra ne žemesnio kaip 1,2 lygio.		Nuo 25 iki 47 balų, kai kiekviena atskira kompetencija išvystyta ne žemesniu kaip 1,2 lygiu.		Daugiau nei 48 balai, kai kiekviena atskira kompetencija išvystyta ne žemesniu kaip 2,2 lygiu.	

Šiame kelyje į meistriškumą mokytojas gali vadovautis *Janos Chynoradskos "9 protingo žmogaus mokymosi ir vadovavimo principai"*, naudodamasis mūsų sukurtais įrankiais.

Sužinokite, kaip galite tapti ULCA mokytoju, vadovaudamiesi toliau pateiktais principais.

ULCA VEIKLA

1 principas: būkite drąsūs

Nuspręskite skirti savo laiką mokymo menui tobulinti. Norėdami nustatyti savo profesinio tobulėjimo etapą, atlikite ULCA savęs vertinimą, vadinamą ULCA mokytojų tobulėjimo sistema, kurią keliomis kalbomis galite rasti adresu

<https://ulca-project.pf.ku.sk/en/vertinimas-lt/>

2 principas: būkite aktyvūs

Gavę rezultatą nustatykite tikslus. Nuspręskite, kokias sritis norite pagerinti ir kokiu mastu norite tai padaryti per mokslo metus.

Norėdami pagerinti savo profesinio tobulėjimo etapą, remiantis jūsų ULCA įsivertinimo rezultatus galite planuoti savo profesinius mokymus⁵:

- "Į besimokantįjį orientuoto požiūrio taikymas";
- "Mokymasis ir vadovavimas");
- kituose kursuose arba mokymosi visą gyvenimą programose.

Norėdami apmąstyti savo mokymąsi ir vadovavimą savo profesiniam tobulėjimui, palyginkite savo ULCA įsivertinimo rezultatus prieš ir po.

⁴ Author: Jana Chynoradska, <https://www.hltmag.co.uk/oct20/attachments/download.asp?file=556&type=pdf>

⁵ Pagalvokite apie pirmiau pasiūlytas mokytojų rengimo programų finansavimo galimybes. Išnagrinėkite "Erasmus+" programą, pagal kurią remiamas švietimas, mokymas, jaunimas ir sportas Europoje.

3 principas: būkite komandos žaidėjas

Norėdami nustatyti ULCA naudojimo ir (arba) įgyvendinimo kokybę savo mokymo procese, pakvieskite bendraamžį stebėti jūsų pamoką. Palyginkite savo mintis apie savo mokymo praktiką naudodami ULCA įsivertinimo lapą.

4 principas: būkite intuityvūs

Sukurkite tolesnio profesinio tobulėjimo veiksmų planą, kuriame būtų apibrėžti jūsų poreikiai, ir pasidalykite juo su vadovybe (mokytoju, skyriaus vadovu ar direktoriumi).

5 principas: būkite atviri

Susipažinkite arba darbo stažuotėmis ULCA mokyklose (ULCA mokyklų sąrašas) visoje Europoje ir pasirinkite pagal savo poreikius.

Žiūrėkite arba skaitykite mokytojų liudijimus apie tai, kaip jie pritaikė ULCA patirtį mokydami.

6 principas: būkite atkaklūs

Jei norite tapti ekspertu fasilitatoriumi, turite būti oficialiai pripažintas ULCA vertintojų. Paprašykite savo vadovybės pakviesti nacionalinį atstovą ir ULCA instruktorių, kurie atliktų jūsų mokymo praktikos stebėjimus pagal ULCA stebėjimo lapą. Be to, užpildysite ULCA savirefleksijos lapą.

7 principas: būkite kantrūs

Jei norite tapti ekspertu fasilitatoriumi, turite būti oficialiai pripažintas ULCA vertintojų ir prisijungti prie "Train the ULCA teacher trainer" mokymų. Kad galėtų dalyvauti ULCA mokytojų rengimo mokymuose, mokytojas privalo praeiti šiuos du mokymus, kuriuos veda sertifikuoti mokytojai "Mokykis ir vadovauk":

- Į besimokantįjį orientuoto požiūrio taikymas
- Mokytis ir vadovauti savivaldai

ULCA mokytojų rengimo programoje mokytojas mokysis, mokys kitus, stebės, atliks savirefleksiją, gaus ir suteiks grįžtamąjį ryšį, kartu su sertifikuotu "Learn & Lead" treneriu parengs savo asmeninį tolesnio profesinio tobulėjimo veiksmų planą.

8 ir 9 principas: būkite dėkingi, tikėkite savimi ir veikite

Viso proceso metu būkite dėkingi už visus sunkumus ir iššūkius, su kuriais susiduriate, nes tai yra jūsų mokymosi patirtis.

Žiūrėkite arba skaitykite mokytojų atsiliepimus, kuriuose jie pasakoja apie tai, kas buvo svarbiausias jų asmeninis ar profesinis kelionės momentas.

4.2.3 ULCA vadovai & mokytojai dalijasi savo 'kaip'

“Teachers set professional goals for themselves and create an action plan of how to achieve them. During the process they monitor their achievements, self-reflect and seek guidance from management and school community. Colleagues should observe each other in the classroom: to share the good experience and motivation, creativity, find solutions and improve. Also, it is important to participate in professional trainings and summer schools. ULCA schools should be open to visitors and collaborations between institutions. Jus go and use LCA methods in your classroom. When in doubt or uncertainty, be brave and do not give up, try again.”

Jurate Mikulskiene, director at Vilniaus Prano Mašiotų pradinė mokykla

“I try to be a more learner-centred teacher. For example, I try to involve the pupils to be more active during the lessons. I really like they can talk and have a chance to share their experience. During my lessons, I noticed for some students it is hard to concentrate and listen to other kids when they talk. So, I gave them the chance to talk to each other. During this activity, one student is listening and asking and the other is talking. And then they switch partners. So, this is very helpful to encourage even shy students to try to speak and share their experiences. Also, in every lesson, the students have a chance to say their opinion and share their knowledge with others. I realized that sometimes students memorize more when they listen to their classmates. As a teacher you also must meet the needs of the pupils: accept them as they are, choose individual activities, and give them challenges. And last, but not least, try to include more active learning and personal tasks. Also, don't forget about children's interests and areas of expertise, so that they can share their interests.”

Iveta Černauskaitė, teacher at Vilniaus Prano Mašiotų pradinė mokykla

5. ULCA šalių atstovų ir ULCA trenerių sąrašas

Lietuva

Mykolas Romeris University

Kontaktinis asmuo: Irena Zemaitaityte and Agata Katkoniene
paštu: ulca@mruni.eu

Vilniaus Prano Masioto pradinė mokykla

Kontaktinis asmuo: Inga Grigaityte
paštu: ulca@masiotomokykla.lt

Šiaurės Makedonija

Centar za inovacii i digitalna edukacija DIG-ED

Kontaktinis asmuo: Maja Videnovic
paštu: maja@dig-ed.org

Opštinsko osnovno učilište 'Strašo Pindžur', Negotino,

Kontaktinis asmuo: Georgina Dimova
paštu: gina_mkd@yahoo.com

Slovakija

Katolícka Univerzita v Ruzomberku

Kontaktinis asmuo: Markéta Rusnáková
paštu: marketa.rusnakova@ku.sk

Harmony academy S.R.O.

Kontaktinis asmuo: Jana Chynoradska
paštu: jana@harmony.sk

Slovėnija

Osnovna šola Dobje

Kontaktinis asmuo: Mateja Todorovski
paštu: mateja.todorovski@osdobje.si

Europos Komisijos parama šio leidinio rengimui nereiškia pritarimo jo turiniui, kuriame pateikiama autorių nuomonė, todėl Europos Komisija negali būti laikoma atsakinga už informaciją panaudotą šiame leidinyje.